

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Többet vagy olcsóbban termeljünk-e?

A mezőgazdaság válságos helyzete a régi kulturá államokban, a termékek alacsony árai és a nagy termelési költségek közti ellentétnek tulajdonítandó. Már pedig itt oly harmóniát létesíteni, mely kedvezőbb üzemeredményt adna, nagyon nehéz. Az eladási árakat a behozatali vámok emelése által lehet fokozni, azonban általános tultermelés mellett ez sem ér sokat, mint-hogy éppen a jó terméseknél ad negatív eredményt. E téren azonban vámemelésektől vagy az állam által nyújtandó kedvezményektől nem sokat lehet várni és a gazda tisztán csak önönmagára van utalva, a mennyiben a mai viszonyok közt a helyzet javulását csakis a nyers bevételek fokozásától és a termelési költségek mérséklésétől remélhetni.

Többet vagy olcsóbban produkáljunk-e? ez tehát a kérdés, melyet a mezőgazdának fel kell vetnie. Minthogy azonban amaz csak a nyers bevételt, emez pedig a tiszta nyereséget befolyásolja, úgy a

feltett kérdésre azt felelhetjük: Mindkét uton egyszerre kell elindulni. Először emelni kell a nyers bevételt, mert a nyers-bevételi többlet egyszersmind a tiszta nyereséget is emeli és másodsorban a termelési költségeket relative mérsékelni kell, mert ez szintén a tiszta nyereséget fokozza. Ezért tehát többet és olcsóbban kell termelnünk.

A nyers bevétel emelése, vagyis az aratott hektoliterek (buza stb.) számának fokozása gazdag aratások hatásával bir, a mely lehetővé teszi, hogy a gazda kisebb eladási árral is megegedhessék, annál is inkább, minthogy így a termelési költségek hektoliterenkint ugyanazok maradnak, sőt még csökkenhetnek is, minthogy nagyobb számu hektoliterre oszlnak el.

A fentieket megfelelőleg meg kell változtatni a gazdálkodási rendszert. A mezőgazdasági üzem három faktora közül (föld, tőke és munka) legnagyobb és a legdrágább a föld, mely a legnagyobb tőkeértéket képviseli. Ellen-

ben a legolcsóbb tényező mának a tőke. Tehát oly gazdálkodási rendszert kell alkalmazni, melynek czélja a legdrágább faktort a lehető legjobban kihasználni. Ezt pedig lehetőleg kell eszközölni, tehát a legolcsóbb tényezőt vagyis a tőkét kell alkalmazni. Minthogy a két segéd tényezőt egymás közt bizonyos fokig helyettesíteni lehet, t. i. a tőke léphet a munka helyébe és megfordítva a tőkével vásárolt és tőkét képviselő gépek mind jobban és jobban fogják pótolni az addigi kézi és állati munkát és a bér munkát háttérbe fogják szorítani. Azonban a talaj kihasználására fordított tőke csak a termelési árak arányában fokozandó, mert különben a többlet nem eredményez semmit. Rossz talajjal, zord éghajlattal és olcsó árakkal bíró vidékek ilyen intensiv termelésre nem alkalmasak.

A megválasztott gazdasági rendszer keretébe első sorban a nyers bevétel fokozását kell felvenni, a mit főleg raczió nális műtrágyázással érünk el. A talajnak azonban sem-

miesetre sem szabad kevesebbet visszaadnunk, mint a mennyit attól elvettünk, sőt ellenkezőleg, még kívülről kell adnunk ahhoz valamit, azon reményben, hogy az ez illető évben a földnek javára váljék. E tekintetben nem általános trágákról van szó, hanem tisztán speciálisokról.

Mert a talaj nem általános szükségben, hanem speciális hiányban szenved.

Másodsorban a termelési költségek olcsóbbá tételét kell szemügyre venni és pedig főleg azáltal, hogy a kézi és állati munkától a gépmunkára térünk át. Különösen az ujabban annyira bevált különböző motorok alkalmazása ajánlatos. Itt a legtöbbet takaríthatunk, mert a mechanikai erő kifejtés sokkal olcsóbb a kézi és állati munkánál. Mindezekből látható, hogy mint minden üzemnél, úgy a mezőgazdasági üzemnél is a főelv: Kevesebbet kiadni és többet előállítani; takarékoskodni és dolgozni.

TÁRCZA.

Hogyan bántak el a borral a régi rómaiak?

A bor nemesítése és ápolása a régi rómaiaknál egy messze elágazó tudomány volt, a mely jó esomé előrelátást, művészi ügyességet és szakismeretet tételezett fel.

Hogy mit tettek, hogyan bántak el a borral, hogyan adták a bornak bizonyos zamatot, illatot, fűszerezést, színt stb., melyek a mai korban a bor inyeneczeinek kényes követeléseit alig elégitenék ki, ma senki sem tudja. Csakis egyik előmunkájukat őrizte meg a hagyomány korunk számára: ugyanis azt a munkát tudjuk biztosan meghatározni, a mit a musttal vittek véghez. A rómaiak úgy bántak el a musttal, mint a mult század közepén nálunk is szokásban volt, t. i. a mustot porrá tört márvány, kréta, mézpor segítségével vagy más tompító anyagokkal megfosztották túlságos savtartalmától.

Mihelyt a már hordókba öntött must készen volt, azon hordókat, a melyek az erős, édes, nemes bort

tartalmazták s a melyek 6k „Polyhorum” elnevezéssel illettek, a szabad levegőre helyezték, még pedig lehetőleg árnyékos helyen észak felé, s így 2—3 évig engedték át az időjárás változó befolyásának. Azután ezen, a mi felfogásunk és tapasztalatunk szerint, a meleg éghajlatra való tekintettel a mieinkkel éppen ellenkező eljárás után nagy, égetett agyagkorsókba huzzák le a bort, körülbelül 40 litert tartalmazó u. n. amphorákba, és egy különös, dél felé néző szobában, a melyet „Apotheca”-nak neveztek, helyezték el zamatosodás czéljából. Ezen eljárást megmagyarázhatnók magunknak azon esetben, ha felteszszük, hogy likörborokkal volt a rómaiaknak dolguk.

Azonban a mi minket különösen meglep, az, hogy a rómaiak még külön füstölő kamrákkal (fumaria) is bírtak, a hol a bort tömlőkben, amphorákban és vedrekben füstölték, mi által a bor mézszerű nyúlóságot nyert, sőt a hordó falán meg is kristályosodott, a honnan aztán le kellett a jegeszes bort vakarni (mint Aristoteles az arkádiai borokról írja), langyos vízben felolvasztani és azután jégbe hűteni, hogy ihatóvá legyen.

Ezen feloldást ezüst edények (calum vinorum, vagy pedig posztó segélyével (saccabio vinorum) végezték.

A bornak hogyan adjanak finom ízt és szagot, arra M. Cató tanít, a ki azt tanácsolja, hogy vegyünk egy kiszurkolt amphorát, abba dobjunk izzó szenet, egy kénkoszorút, szépítő szert és pálmát, (a mely minden kenőcs-árusnál kapható) 40 nap múlva le kell a bort huzni és esekőlv mennyiségű főzött musttal (egy Sextariumot) körülbelül egy litert véve egy amphorára, összekeverni.

Calumello a must fűszerezését mindenkinek saját belátására és kedvére hagyja, a szerint a mint ízlése kívánja, minden tanács vagy előírás nélkül.

A bort, a melyet a rómaiak „vinum graecum”-(görög bor)-nak neveztek, tenger-vízzel keverték (vinom coum), vagy ennek híján édes vízzel és sóval. Hogy mi czélra történt ez eljárás, mily jó tulajdonságot, zamatot, ízt kapott ezáltal a bor, azt nem tudhatjuk, mert sajnos, az akkori írók nem írnak erről semmit. Nagyön kétséges azonban, vajjon jól esnek-e nekünk a mai világban az így elkészített bor.

Egyiptomban is amphorákban kezelték a bort, és ha az eljárás befejeztetett, az edények jól elzártak, úgy, hogy ezek a borok tetemes időig is elálltak minden romlás nélkül.

Az ivásra ezen különösen gazdag szeszartalmu, édes, nyúlós bor természetesen vízzel keverve használtatott, még pedig egy harmadrész bor és két harmadrész víz arányában.

Végül meg kell emlékeznünk néhány eredeti eljárásról, a melyet a rómaiak és az utódaik ezeltől még 50 évvel is követtek és mint a bor nemesítésére kiváló eljárást ajánltak, hogy a levegő káros behatásától a bort megóvják és a bor eltartására a következő módot ajánlja:

Végy egy darab fehér szalonnát vászonba varrva, azt boesásd a hordóba még pedig úgy, hogy a bort érje. Minél mélyebben lebeg a szalonna a borban, annál tovább tart el a bor. Természetes, hogy mihelyt megcsapoltatik a hordó, vigyázni kell, hogy a szalonna a borban mindig mélyebbre kerüljön. Ugyancsak ő ajánlja e hordó szájának erős bedugaszolását.

Politikai hírek.

Külföld.

Kálnoky dícsérete. Kálnoky be-széde Rómában annyira jó hatást tett, hogy ez elől nem zárkoznak el még azok a lapok sem, melyek különben nem szeretik az osztrák-magyar-monarkiát. A Popolo Romana csupa dícséret a gróf böles politikájáról. A Tribuna dícsérettel emeli ki azt a védelmet, melyet Kálnoky a hármass szövetségről, mint béke-szövetségről mondott el. Megnyugtató a grófnak az a kijelentése is, hogy Oroszországgal kielégítő a viszony. Jól átgondolt, átértett nyilatkozat az, mely Bulgáriára vonatkozik. A hármass szövetség — így végzi a Tribuna — nem találhatat volna jobb szószólót Kálnoky grófnál annak bizonyítására, hogy a hármass szövetség nagyobb kiadásoktól kíméli meg a szövetséges hatalmakat.

Bulgária forduló ponton. Bulgária és Rumélia egyesítésének évfordulóját nem ülték meg valami nagy ünnepséggel s noha helyi-ellközleg rendeztek lakomákat és a hadsereg is a megszokott módon ült meg e napot, az ünnepi hangulatnak még sem volt sehol sem nyoma. A kormánylapok mélységesen hallgatnak és csak a liberális ellenzéki lapok emelték ki a Bulgáriára nézve fontos nap jelentőségét.

Több helységről, különösen délbolgár városokból panaszok érkeztek ide a miatt, hogy a helyi hatóságok a lakosság akarata ellenére állást foglaltak az ünnepnap megüldése ellen. E panaszoknak a helyzet megítélésénél nagy jelentőségük van. Kilenéz év előtt ezen a napon kezdődött meg az Oroszország ellen való nagy harag és e nap megüldésével mindig hangosan vagy hallgatagon egybe volt kötve Bolgárországnak saját erejéből Oroszország ellenére kivívott sikere, mi állat elkerülhetetlenné vált az, hogy az ünnepnek bizonyos orosz-ellenes máza ne legyen.

Az, hogy a hatóságok ellenzik az ünnep megtartását, azt bizonyítja, hogy a ruszofil áramlat már elég arra, hogy akezióra vállalkozzék.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara.

(Folytatás.)

A mezőgazdasági termelés és a mezői terményekkel való kereskedelem a tárgyalt évben nem volt kielégítő. A termés eredménye nagy elemi csapások, főleg árvizek által is csökentve, alatta maradt az előző évinek. A főbb gabonaneműek és hüvelyesfélék termése, ugyanis, az utolsó három évben a következő volt:

év	bevetett terület	a termés eredménye
1893-ban	222.023 hektár	(4.643.440 hl és 14.119 q.
1892-ben	228.096 "	(4.918.285 hl és 21.944 q.
1891-ben	214.173 "	(4.219.469 hl és 20.845 q.

A gabona-kereskedelem a kamara kerületében sokkal szűkebb kereteken mozog, semhogy annak a terület közgazdasági viszonyaira elhatározó befolyása lehetne; azonban egyes nagyobb központokon, főleg a hol a mezőgazdasági iparágak fejlettebbek, a gabona kereskedelem is mind nagyobb jelentőségre emelkedik. S a mezőgazdasági iparágak terén, mint már az utóbbi években általában, a tárgyalt évben is szép fejlődés volt észlelhető. A kamara területén ugyanis 1893-ban 4 új gőzmalom, egy vízi henger-malom és 3 szeszgyár keletkezett; egy sör és maláta-gyár pedig üzemét lényegesen megnagyobbította.

Hasonló öröndetes fejlődés tapasztalható az erdőgazdasági ipar terén is, a tárgyalt évben ismét 4 új nagyobb fűrésztelep keletkezett és kettő az üzemét kiterjesztette. Általában az erdőgazdaság s az ezzel kapcsolatos üzletek, mint a tutajozás, a fűrészelő-ipar és a fakereskedelem, a kamara kerületére nézve rendkívüli jelentőséggel bírnak. S e jelentőség, az erdei termények kihasználására létesített vállalatok szaporodásával, évről-évre növekszik. Különösen nagy arányu haladás várható e téren, ha a székelyföldi vasut-hálózat kiépül, mely a székely vármegyék rengeteg erdőségeit hozzáférhetővé teszi. Hogymily kincsek hevernek az erdőségekben, arról némi halvány képet

nyújthat annak megemlézése, hogy a kamara kerületében van 109.897 kataszteri hold tölgy-erdő, 620.549 kat. hold bükk- és egyéb lomb-erdő és 642.895 kat. hold fenyő-erdő. Vagyis az erdőségek összes kiterjedése nem kevesebb, mint 1.373.341 kat. hold. A tárgyalt év nevezetes mozzanata gyanánt említhetjük meg végül, hogy az év őszén nyitották meg a görögnyelvtanítói erdőéri szakiskolát, melynek felállítását által az erdőterületi s főleg a székelyföldi erdőbirtokosoknak régóta táplált óhaja teljesült.

A bor-termelés és borkereskedelem a kamarai kerületnek csak igen kis részére szorítkozik s így az ügyelemlre méltó jelentőségre egyáltalán nem emelkedhetik. Nagyobb jelentőséggel bír azonban a székelyföldre nézve a gyümölcstermelés, melyet egyes vidéken kiviteli ezélokra is üznek s annak okszerű fejlesztése a székely nép jólétének emelésére nagy befolyással bírhatna. A tárgyalt év e gazdasági ágra nézve éppen nem volt kedvező s mint figyelemre méltóbb mozzanatot csak azt említhetjük meg, hogy gazdáink mindinkább szívtak a gyümölcsbor készítésére és az okszerű gyümölcs-aszálásra.

Az állat-tenyésztés fejlesztése közül gazdasági egyesületeink kiváló tevékenységet fejtenek ki s nevezetesen jelség gyanánt említhető e téren, hogy a tárgyalt évben tartották meg Székely-Keresztúron az első országos bikavásárt. A marosvásárhelyi lótenyésztő társaság által az utolsó két év őszén megtartott lóversenyek pedig sikerült kezdeményezésnek bizonyulván, a nevezett társaság a lóversenyek állandósítását határozta el. A híztott marhákkal való kereskedelem helyzete a tárgyalt évben kevésbé volt kedvező, mint az előző években. Ugyanez mondható az állati termények forgalmáról, mely üzlet-ágban a tojás kivétel bír legnagyobb fontossággal.

Az ipari viszonyok szempontjából kiváló jelentőséggel bír a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter

urnak, már előző évi jelentésünkben érintett az az intézkedés, hogy a kamara területén minden vármegyében egy-egy iparfejlesztő bizottságot szervezett, melyek segítségével sikerült a társadalmi tényezőket az iparfejlesztés nagy nemzeti munkájába bevonni. E bizottságok a tárgyalt évben már is elismerésre méltó tevékenységet fejtettek ki s a marostordamegyei iparfejlesztő bizottság működésének köszönhető, hogy az állam támogatása mellett sikerült létesíteni a „marosvásárhelyi cukorgyár részvénytársaságot”, mely vállalat előre láthatólag sokoldalú üdvös befolyást fog gyakorolni a város és a vidék közgazdasági viszonyaira.

A tárgyalt évben, ugyanis, elkezdett a kamara területén 15 új gyár 380.000 forintnyi tőkebefektetéssel; a gyárakban alkalmazott munkások száma 320. E mellett a tárgyalt évben alakult a marosvásárhelyi cukorgyár-részvénytársaság 900.000 frt alaptőkével s három iparvállalat az üzemet 120.000 frt befektetéssel megnagyobbította, a munkások száma pedig ezekben 30-al szaporodott. Volt tehát, az előző évekkel összehasonlítva:

új gyár- ipari alapítás	tőke-befektetéssel	munkással
1893-ban	19	1.400.000 frt 350
1892-ben	13	350.000 „ 450
1891-ben	4	60.000 „ 25

(Folytatás következik.)

Háromszék vármegye legtöbb adófizetőinek névjegyzéke az 1895. évre.

(Folytatás és vége.)

Potsa József főispán (S.-Sztgyörgy) 903 frt 50 kr. 52. Temesvári János birtokos (Uzon), 385 frt 22 kr. 53. Temesvári Miklós kereskedő (Uzon), 385 frt 22 kr. 54. Temesvári Gergely birtokos (Uzon), 385 frt 22 krajczár. 55. Gyárfás Lajos birtokos (Zabola) 373 frt 44 kr. 56. Bajkó Barabás birtokos (Papolez) 365 frt 22 kr. 57. Benedek János kir. közjegyző (S.-Sztgyörgy) 363 frt 94 kr (ügyvédi oklevél). 58. Kocsis Gábor birtokos (Márkosfalva), 359 frt 87 kr. 59. Szöcs

REGÉNYCSARNOK

Haida.

— A „Székelyföld” eredeti regénye. —

Írta: Hajdó Ödön.

(Folytatás.)

— Annak is megvan a maga szerepe kedves Haida, miután a természetben felesleges nincs. Főalkotó része a víz testünknek és vérünknek, de főalkotó része ennek a földgolyónak is, mert mint ereinkben a vér, éppen úgy a földben a víz, kering, viszi, hordja az anyagot, melyre a földnek életében szüksége van.

— Ugy képzelem el ezt a földet — folytatá Fakardin Ezra — mint a nagy világmindenség egyik önálló egyedét, melynek vére a víz, emésztő, táplálkozó eleme a tűz, légzése a környi levegőből merített és áthatóult kiömlő gázak, melyben folytonos eserebomlás megy végbe, mint bennünk, hogy életének szükséges alkotó elemei folyton új anyaggal pótoltságanak. Ezen anyagot hordja szét a víz a föld testében, ezen anya-

got pedig maga a föld löki ki tüzyomrából a vulkánokon, ezen a salaküritő kloakákon át, hogy azok a felszínen az élő lények behatása folytán lassan, hosszú idő múltán megint alkalmassá tétessenek a táplálkozásra.

— Tehát mint mondtam, a víznek olyanforma szerepe van a földben, mint testünkben a vérenek, mely lét-fentartónk, táplálónk, vivő anyagunk. A víz nélkülözhetetlen minden életben s hogy a földön akkora mennyiségben van, az csak nekünk tetszik soknak, de éppen annyi az, mint mennyi a föld tömegének ellátására szükséges; olyannak kell legyen az aránya, mint testünknek és vérünknek, illetve mint tömegünk és víz-részének egymáshoz viszonya.

— De hisz ön úgy beszél, mint egy ulema — szakítá félbe Haida — s bár nem tudom minden részében teljesen fölfogni a mit mond, bámulom.

— Szót sem érdemel kedves Haida, jövőben igyekezni fogok, ha szerencsés leszek ön által hallgattatni, hogy világosabban adjam elő saját-lagos föltevéseimet, de most hagyjuk

ezt! Nekem is volna kérdeznem valóm. Mondjon valamit koreai terveiről; ha ismeri-e az ottani viszonyokat, ha tudja-e hova megy? Mert bizony én sehogysem találom önt odaillőnek.

— Azt épen nem tudom — felelt Haida — s csak annyiban ismerem, a mennyiben atyám ismertette.

— Mi készítette tehát oda?

— Engem semmi. Atyámban öb-redd fel a kedv és nekem megmondá akaratát; azután a körülmények befolyása alatt beleélttem magamat e gondolatba s most már, nem tagadom, kíváncsi vagyok mi sors vár reám ott?

— Valóban érdekes! Tehát nem tudja, hova és miért megy?

— Hogy miért megyek azt tudom, de a helyet nem ismerem s így nem is beszélhetek önnek róla, a ki jobban ismeri nálam. Nem lenne szíves felvilágosítani, mennyi idő alatt érünk oda?

— Uti tervünk szerint, csak a hatodik héten.

— Alláh légy velem, hát oly messze van?

— Bizony messze. Körül kell ha-

józnunk Ázsia déli partjait és északi-keleti irányban föl, délkeleti oldalának nagy részét. Most a Földközi tengeren vagyunk, átmegyünk a Vörös tengeren az indiai oceánra; körülhajozzuk Arabiát, Elő- és Hátsó-Indiát, a dél-kinai tengeren fel Khinát és Sanghoiból érkezünk Fu-San-ba Koreába. Az ut föltötte érdekes és változatos. Annyira le fogja kötni figyelmét és annyira föl-esigázza érdeklődését, hogy az ut fáradalma it meg sem fogja érezni. No reméljün meg tehát az időtől, mely egy ismeretlen világot tár fel ön előtt s mely alatt örömmre szolgál, hogy elvezérelhetem kitűzött ezéljához.

— Mégis nagyon megrémített.

— Miért?

— Mert ha tudtam volna, hogy oly messze kell mennem, nem hajlottam volna e tervre. Hallod anyám! — kiálta majdnem sirva fakadva az épen odaérkező Bajazednének.

— Mit leányom? ... Ah, ön az Fakardin Ezra? Nagyon jó, hogy itt találom, épen föl akartam keresni hogy köszönetem fejezzem ki azon szíves gondosságért, melyben része-

Boldizsár kor. (Zágon) 354 frt 93 kr. 60. Mikovinyi Pál kir. segédmérnök (S.-Szentgyörgy) 354 frt 55 kr. 61. Damokos Dénes birtokos (Alesernáton) 325 frt 79 kr. 62. Antalfi Lajos bérlet (Árapatak) 322 frt 85 kr. 63. Dr. Vajna Gábor kor. orvos. (Kovácsna) 318 frt 84 kr. (orvostudori oklevél). 64. Török Sándor szeszgyáros (Kézdí-Vásárhely), 312 frt 68 kr. iparkamarai tag). 65. Gyárfás Sándor hasonbérlet (S.-Szentgyörgy), 310 frt 40 kr. 66. Debiczki Mihály gyógyszerész (Baróth), 308 frt 04 kr. (gyógyszerészi oklevél). 67. Beczasi Kristóf birtokos (Zágon), 300 frt 01 kr. 68. Bogdán Flórián vállalkozó (S.-Szentgyörgy), 298 frt 40 kr. 69. Nagy Gyula iparos (Sepsi-Szentgyörgy), 297 frt 54 kr. 70. Dobál Lajos kereskedő (Kézdí-Vásárhely), 295 frt 94 kr. 71. Dr. Szini Gyula járási orvos (K.-Vásárhely), 293 frt 92 kr. (orvos-tudori oklevél).

72. Damokos Mihály birtokos (Alesernáton) 293 frt 49 kr. 73. Goldstein József kereskedő (Előpatak) 292 frt 59 kr. 74. Deák Zsigmond birtokos (Telek) 290 frt 48 kr. 75. Henter Béla főszolgabíró (Nagyajta) 282 frt 92 kr. 76. Dr. Szaesvay Gyula ügyvéd (K.-Vásárhely) 278 frt 75 kr. (ügyvédi oklevél). 77. Dánér Ferenc szeszgyáros (Baróth) 278 frt 32 kr. 78. Diósi Lajos vállalkozó (Kovácsna) 275 frt 50 kr. 79. Damokos Albert birtokos (Márkosfalva) 271 frt 39 kr. 80. Dr. Pető József ügyvéd (Feltorja) 268 frt 98 kr. (ügyvédi oklevél). 81. Vajna István birtokos (Martonfalva) 266 frt 48 kr. 82. Séra Imre asztalos K.-Vásárhely) 266 frt 28 kr. 83. Vajna Károly nyug. kir. járásbíró (Gidőfalva) 265 frt 46 kr. 84. Kupferstich József szeszgyáros (S.-Szentgyörgy) 265 frt 09 kr. 85. Czeglédi János ev. ref. lelkész (Rétty) 263 frt 10 kr. (ev. ref. lelkész). 86. Id. Dónáth József nyug. kir. törv.-sz. elnök (Szőrese) 262 frt 18 kr. 87. Fejér Antal kereskedő (K.-Vásárhely) 260 frt 06½ kr. 88. Fejér Károly gazdaság (K.-Vásárhely) 260 frt 06½ kr. 89. Beteg Bálint gyógyszerész (S.-Szentgyörgy) 260 frt 90 kr. 90. Tompa

sit s melynek viszonzásául hálánk egyedül a pusztá szó.

— És ez elég nekem asszonyom, bár korainak találom, mert jó formán még alig vették igénybe szolgálataimat.

— Ah ön nagyon szíves, de miről is volt szó?

— Ép most mondtam el Haidának, mily messze fekszik Korea és mennyi ideig kell utaznunk.

— Azért kiáltott föl oly esodálkozó hangon? Remélem már nem sokkalig tart?

— Csalódik asszonyom. Mint látom ön sines tájékozva, vagy tán otthon ezt nem is vették figyelembe?

— Bizony arról nem volt szó.

— Oh, de hallgasd meg anyám, mi hat hétig utazunk.

— Szörnyűség! Ezt atyád nem mondá.

— Lehet, hogy megteledezett róla, vagy ő sem birt kellő fogalmával a távolságnak — mondá Fakardin Ezra — s akkor hiba engem is terhel, mert én sem említém neki.

(Folytatás következik.)

Albert birtokos (Kisborosnyó) 259 frt 96 kr. 91. Hary Gyula kereskedő (Sepsi-Szentgyörgy) 259 frt 04 kr. 92. Ehedí Mihály háztulajdonos (Sepsi-Szentgyörgy) 257 frt 98 és fél kr. 93. Ujvárosi József birtokos (Uzon) 258 frt 13 és fél kr. 94. Köllönte László kereskedő (K.-Vásárhely) 256 frt 21 kr. 95. Dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd (K.-Vásárhely) 255 frt 24 kr. (ügyvédi oklevél). 96. Dr. Szász Izák ügyvéd (S.-Szentgyörgy) 252 frt 74 kr. (ügyvédi oklevél). 97. Csizsár Imre szeszgyáros (Kézdí-Vásárhely) 249 frt 54 kr. 98. Ifj. Molnár Lajos birtokos (Alesernáton) 247 frt 43 kr. 99. Nagy Károly birtokos (Sztotyor) 245 frt 97 kr. 100. Bodor Zsigmond birtokos (Léczfalva) 242 frt 64 kr. 101. Oláh Pál birtokos (K.-Szentlélek) 242 frt 61 kr. 102. Benkő Sándor birtokos (Étfalva) 242 frt 56 kr. (okleveles gazda). 103. Forró Pál birtokos (Angyalos) 239 frt 18 kr. 104. Geréb János ügyvéd (S.-Szentgyörgy) 238 frt 88 kr. (ügyvédi oklevél). 105. Vajna István árvaszéki ülnök (S.-Szentgyörgy) 237 frt 92 kr.

106. Benkő Sándor szeszgyáros (Kézdí-Vásárhely) 235 frt 01 kr. 107. Bartha Imre birtokos (Árapatak) 232 frt 34 kr. 108. István Dániel birt. (Alesernáton) 225 frt 17 kr. 109. Ineze Gyula kereskedő (Baróth) 224 frt 53 kr. 110. Nagy Elek cipész (S.-Szentgyörgy) 224 frt 18 kr. (iparkamarai tag). 111. Dávid István kereskedő (K.-Vásárhely) 223 frt 61 kr. 112. Imre Albert birtokos (Étfalva) 222 frt 72 kr. 113. Miskolezi Vilmos birtokos (Páva) 219 frt 42 kr. 114. Deák Domokos birtokos (Kovácsna) 213 frt 77 kr. 115. Potsa Gyula birt. (Peselnek) 211 frt 91 kr. 116. Kelemen Lajos tiszti ügyész (S.-Szentgyörgy) 207 frt 76 kr. (ügyvédi okl.). 117. Dr. Antal Mihály m. főorvos (S.-Szentgyörgy) 206 frt 90 kr. (orvostudori oklevél). 118. Nagy Lajos szeszgyáros (K.-Vásárhely) 204 frt. 119. Gidőfalvy László birtokos (S.-Szentgyörgy) 203 frt 96 és fél kr. 120. Bernáld János birtokos (Miklós-vár) 202 frt 06 kr.

121. Ugron János kereskedő (Kovácsna) 198 frt 79 kr. 122. Dr. Hájós Béla járási orvos (Baróth) 198 frt 68 kr. (orvostudori oklevél). 123. Ebergényi Gyula gyógyszer. (Kovácsna) 197 frt 04 kr. (gyógysz. oklevél). 124. Szaesvay Sándor orsz. képvis. (Nyujtód) 193 frt 56 kr. (ügyvédi oklevél). 125. Zayzon László ügyvéd (K.-Vásárhely) 193 frt 40 kr. (ügyv. okl.). 126. Rápolti Gábor birtokos (Alesernáton) 189 frt 62 kr.

Póttagok: 1. Nagy Ferenc birtokos (S.-Szentgyörgy) 189 frt 45 kr. 2. Beczasi Imre birtokos (Dálnok) 189 frt 35 kr. 3. Elekes József birt. (Szentkatolna) 189 frt 06 kr. 4. Jakab István tak.-pénztári igazgató (K.-Vásárhely) 187 frt 37 kr. 5. Lőcsei Zsigmond kereskedő (Kovácsna) 186 frt 91 kr. 6. Csoma Imre birt. (Gelencze) 186 frt 33 kr. 7. Kovácsnai József birtokos (Angyalos) 183 frt 04 kr. 8. Hadnagy Gyula birt. (Dálnok) 183 frt 03 kr. 9. Ruzsly Miklós gazdaság (Szita-Bodza) 181 frt 59 kr. 10. László Mihály birtokos (Aldoboly) 181 frt 23 kr.

Ujdonságok.

— Időjárás. Hideg, kellemetlen szélcsapások után a háromszéki és egész pompájában bemutatkozott. Gyönyörű verőfényes napok követik

egymást. Az általános hőmérséklet naponként emelkedik, de az éjszék nagyon hűvösek.

— Székely fiuk felvétele iparosokhoz. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara ismételtén föl hívja az érdekelte székely szülőket, hogy a kiknek az ipari pályára szánt gyermekeik vannak, haladéktalanul jelentsék be az iparkamaránál. Felvétetik kovácsműhelybe 4 tanuló, a „Magyar rézműipar és pipagyár részvénytársaság” 6-budai gyárába 10 tanuló, vasbútorgyárba 5, mészáros üzletbe 2, péküzletbe 2, esztergályos műhelybe 2, kárpitos műhelybe 2, aranyozóhoz 1, fűszer- és vaskereskedésbe 1, Salgó-Tarjánba különböző iparosokhoz 20, Nagy-Szebenbe szövő, kárpitos, kefekötő és fazekas iparra 10 tanuló. A jelentkezés alkalmával a kamarának beküldendő, vagy bemutatandó a fiu keresztlevele, megjegyezvén, hogy csak 14 évet betöltött egészséges fiuk vétetnek föl.

— Az ellenőrzési szemlék a Kézdí-Vásárhely városi sorozó járásban a következő sorrendben fognak megtartatni: a) Az 1894. évi október hó 10-én d. e. 8 órakor a m. kir. honvédségi laktanyában tartandó jelentkezésre mindazon katonailag kiképzett népfelkelők tartoznak megjelenni, kik az 1852-től 1868. évek valamelyikébe születettek; továbbá azon katonailag ki nem képzettek, kik ajánlati lappal vannak ellátva. b) Az 1894. évi október hó 17-én d. e. 8 órakor a tanácsnál tartandó ellenőrzési szemlén azon a közös hadsereg tartalékában és póttartalékában álló egyének tartoznak megjelenni, kik a folyó évben fegyvergyakorlatra be szoltitva nem lettek. c) Az 1894. október 30-án d. e. 8 órakor a m. kir. honvédségi laktanyában tartandó honvéd ellenőrzési szemlén azon a hadseregtől áthelyezett tartalékos és póttartalékos honvédek, kik 1882. és 1883-ban soroztattak be; ezenfelül közvetlen a honvédséghez beosztott 1885—1892. és 1893-ban besorozottak tartoznak megjelenni. A város területén tartozkodó idegen illetőségű szemléköttelesek a fennjelzett napokon szintén jogosítva vannak a fenn meghatározott helyeken az ellenőrzési szemléken megjelenni. Azon egyének, kik a rendes ellenőrzési szemlén meg nem jelennek, a es. és kir. 2-ik hadkiegészítő, illetőleg a m. kir. 24-ik honvédkiegészítő parancsnoksághoz utószemlére Brassóba be fognak idéztetni.

— Főispáni installáció. Mikó Árpád, Udvarhelymegye újonnan ki nevezett főispánját e hó 29-én fogják a főispáni székbe hivatalosan beiktatni. A beiktatási ünnepélyre Ugron alispán a meghívókat már szétküldötte.

— Járási székhelyváltozás. A m. kir. belügyminiszter f. évi 71342. sz. a. kelt rendeletével, Brassó vármegye közönségének azon határozatát, mely szerint a felvidéki járás székhelyének Feketehalomról Brassóba leendő áthelyezése mondatott ki, f. évi október hó 1-sejével kezdődő hatálylyal jóváhagyta.

— Termény biztosítás a helybeli, valamint a Csikszerezében elhelyezett honvédség részére. A m. kir. VI-ik honvéd kerületi parancsnokság folyó hó 9-én kelt 7531/o számú kibocsátványa szerint a kézdívásárhelyi, valamint a csik-

szeredai állomáson elhelyezett m. kir. honvéd csapatok részére 1895. évi január hó 1-től december hó végéig szükséges kenyér és zab, illetőleg 1895. évi január hó 1-től augusztus hó végéig szükséges széna, alomszalma; továbbá Csikszereda állomásra nézve ezeken kívül még az ágyszalma és kemény tűzifa szállítása is biztosítani szándékolatván, mihez képest az ide vonatkozó biztosítási tárgyalások Kézdí-Vásárhelytől folyó évi október 23-án délelőtt 10 órakor, Csikszerezében pedig folyó évi október hó 30-án délelőtt fognak mindkét állomáson a honvéd gyalogsági laktanyában levő kezelőtiszt irodában megtartatni, a hol is, valamint a közgazgatási hatóságoknál a szállítási feltételekre vonatkozó hirdetmények, ugyancsak a szállítási feltételek naponként reggeli 8 órától déli 12 óráig betekinthetők. Az egyik-egyik állomáson biztosítandó termény- és anyagjárandóság körülbelüli összessége a következő: Kenyér 62000 adag, zab 86, széna 74, alomszalma 29, ágyszalma 44 métermázsza, kemény tűzifa pedig 112 köbméter. A kenyér felvételéhez 5 napról 5 napra, a zab, széna és alomszalma fél vagy egész hóra, az ágyszalma január 1-én és május 1-én 4 hóra, a tűzifa pedig havonként előre szolgáltatandó ki. A szállítási feltételek füzete darabonként 6 krajczárnak az elől említett honvédkerületi parancsnoksághoz Kolozsvárra való beküldése mellett, korlátlan mennyiségben megszerezhetők.

— Tűz. Mult pénteken délelőtt 10 és 11 óra között ifj. Veres Keckés Márton háza Dálnokban kigyúlt és leégett. A tűz keletkezésének oka és a kár értéke még nincs megállapítva.

— Nyilvános köszönet. A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet legnagyobb jótévközi alapítói díszes sorába lépett barátosi Szonda László ur azon szíves áldozatkészségével, hogy az intézet részére kétezer koronás alapítványt tett. Midőn ezzel nevét, intézeti életünk történetében elenyészhetetlenül megörökítette, sietünk a nyilvánosság terén is, e dicséretre nem szoruló tettért őszinte, hálás és elismerő köszönetünket kifejezni. Halgassa meg az árvák atyja azok buzgó imáját, kiknek könyeit a nemes lelki adakozó letörölte s áldja meg életét. A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet kezelő bizottsága nevében K. Vásárhely, 1894. szept. 18. Br. Szentkereszti Stephánia elnök, Martzi Ferenc jegyző.

— Kühne Ede, Magyarország legrégibb gazdasági gépgyár tulajdonosa Mosonban, kinek budapesti főraktára eddig Váci-körut 21. sz. alatt állott fenn, új raktárát, mely a főváros látványosságai közé sorolható, kiválóan izlésesen épült saját házában Váci-körut 57/a sz. alatt a nyugati pályaudvar közelében nyitotta meg. Egy a legjobb izléssel berendezett nagy, impozáns csarnokban mindennemű saját gyártmányú gazdasági gépek és eszközök gyűjteménye van kiállítva, mely minden szakértőt bizonyára érdekelné fog.

— Lapunk mai számához a „Pesti Hírlap” előfizetési felhívása van mellékelve, melyet t. olvasóink szíves figyelmébe ajánlunk.

Egész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 frt-65 krig — valamint fek ete, fe hér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositio és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér- és vámentesen a privát megrendelők lakására **Henneberg G.** (es. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlaponkra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Szakácsné.

Egy jómódu brassói család-nál egy leány vagy asszony fogadtatik el hosszabb időre, mint szakácsné. Ha 45 éven alóli asszony vagy özvegy és 14 éven tuli leánya is van, akkor ez is gyermekeleánynak vétetik fel.

Részletes írásbeli ajánlatok: „Hosszabb időre” ezim és 8 nap alatt ezen lap kiadóhivatalához intézendők.

(100.) 1—2.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyserűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és áitólánosan ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújság, savanyu felbőffés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, under és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hatatos gyógyszernek bizonyult fejlődésénél, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoidáknál. Említett bajoknál a **Mária-czelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi forrárt:

Török József gyógyszer-tára
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megrakinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”

Kolera-járvány alkalmával, ennek meggátolása előtt szabályokhoz mindenki szigoruan alkalmazkodjék, melynekfoga azon meggyőződésre fog jutni, hogy van s z e r a k o l e r a e l l e n és hogy bizonyos fokig, észszerű alkalmazás mellett mindenki megmenetheti magát ebbeli megbetegedéstől.

Különösen figyelemmel kell lennünk beállandó emésztési zavarokra és szék-dugulásra. Az egészséges emésztés csakis a rendes életmód, minden az emésztésre károsan ható nehéz ételek nélkülözése, főleg a gyomornak s egyáltalán minden meg-hűléstől való óvakodás által érhető el. Az egészséges emésztést leginkább az ismert Brody E. gyógyszerész „Mária-czelli gyomor-cseppek”-jei tartják fenn, melynek rendkívüli gyomor-erősítő hatása van. A „Mária-czelli gyomor-cseppek” emésztési zavaroknál és elnyálkásodásnál, mint kitűnő szer van elismervé, s számos év óta a legkedveltebb házi szer a családoknál, különösen hirtelen beálló betegségeknek, mind első segély.

Kapható minden gyógyszer-tárban üvegesekben (melyeknek Brady E. aláírással kell ellátva lenni) használati utasítással á 40 és 70 kr-ért.

9—10

MAGYARORSZÁG.

TELJESEN FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő és lapulajdonos **Holló Lajos dr.**, országgyűlési képviselő.

REGGEL az ország legtávolabb eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A Magyarország politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításával az összes lapokat megelőzi.

A Magyarországból a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő alakban, az aznap összes kül- és belföldi eseményeket, kimerítő társadalmi tudósításokat stb. stb.

A Magyarország eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és önállóságáért, és szembe száll minden korrupcióval és közéletünket minden visszaéléstől megtisztítani törekszik.

A Magyarország független minden hatalomtól, minden magán-érdektől, senkinek alárendelve nimes, s így álláspontját nyíltan és egyenesen mondhatja ki bárkivel szemben.

A Magyarország ezen törekvéseiben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma folytonosan fejlődve és megerősödve áll jövőben is a közönség szolgálatára.

A „Magyarország” előfizetési ára:

SZERKESZTŐSÉG:
VIII. ker.,
Füg. Sándor-utca
2. sz.

Egész évre . . . 14 frt — kr.
Félévre . . . 7 „ — „
Negyedévre . . . 3 „ 50 „
Egy hónapra . . . 1 „ 20 „

KIADÓHIVATAL:
IV. ker.,
Rostély-utca
2. sz.

BODOKI

* MATILD-FORRÁS *

különösen kötött szénsavban és szénsavas natriumban rendkívül gazdag

kristálytisztá égvényes vasas savanyuviz.

Elsőrangú aczél-forrás!

A világforgalomban legfelségesebb, legolesőbb és legegészségesebb — megfelelő szakértelemmel természetesen kezelt — a maga nemében páratlan savanyuviz.

Legfelségesebb borviz!

A gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknek és női bántalmaknál páratlan hatású gyógy-ital!

Egy literes üveg viz ára üvegcseréléssel 4 krajczár.

Kapható:

Kézdi-Vásárhelyt **Kupán József** urnál főraktáron, továbbá minden ásványviz kereskedésben és vendéglőkben.

Tisztelettel **GYÖRGY JÓZSEF** a forrás kezelője.
(Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye)

18—

Alólirott tisztelettel ajánlom
a nagyérdemű közönség szíves
figyelmébe

**VALÓDI
CSEHORSZÁGI ÜVEGTÁBLA
NAGY RAKTÁROMAT**

a melylyel — tömeges bevá-
sárlás után — oly helyzetben
vagyok, hogy üvegtábláimat

gyári áron

árusítom el.

Tisztelettel:

ifj. **Jancsó Mózes.**